

25.3.2008

SFS:n toiminta vuonna 2007

Seuraavassa tarkastellaan lyhyesti SFS:n toimintaa vuonna 2007 Kauppa- ja teollisuusministeriön ja Suomen Standardisoimisliitto SFS ry:n vuodelle 2007 solmitun tulossopimuksen sisältämien asioiden osalta.

Vuoden 2006 aikana kehitettiin yhteistyössä KTM:n kanssa tavoitteita ja mittareita SFS:n ja ennen kaikkea standardisoinnin yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle. Tähän työhön pohjautuva raportti on tämän selvityksen liitteenä 1.

Toiminta tulostavoitteittain

1. Standardisoinnin infrastruktuuri on kansainväliset mitat täyttävä

1.1 Kansainväliseen toimintaan osallistuminen (CEN, ISO)

- *SFS vastaa Suomen kansainvälisten velvoitteiden täyttymisestä sekä suomalaisten näkökantojen esilletuomisesta*

Liiton edustajat ovat mukana ISON ja CENin eri elimissä tuomassa esiin suomalaisia näkemyksiä näiden järjestöjen toimintaa kehitettäessä. Pohjoismaisella yhteistyöllä on voitu vaikuttaa siihen, että CENin hallituksen alaisiin valmisteleviin työryhmiin on saatu tarpeellinen pohjoismainen edustus. Vuoden 2007 alusta Suomella on CENin IT-ryhmän puheenjohtajuus, puheenjohtajana Pekka Järvinen, SFS. CEN/BT aloitti vuoden 2007 aikana CENin strategian 2010 toimeenpanon valmistelun perustamalla 8 valmistelutyöryhmää. Yksi työryhmistä käsittelee innovaatioita, minkä työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin Antti Karppinen, SFS.

ISON toiminnan ja ennen kaikkea uuden teknisen työn seurantaan panostetaan entistä enemmän.

Suomella on hoidossaan kaksi CENin teknisen komitean sihteeristöä (CEN/TC 124 "Timber Structures" (Metsäteollisuus ry) ja CEN/TC 343 "Solid Recovered Fuels" (SFS)). Komiteoiden työ rahoitetaan pääasiassa teollisuuden panostuksella.

1.2 Keskusjärjestötehtävät

- *SFS vastaa siitä, että Suomessa on tarpeita vastaava standardikanta*
- *yhteistyö sidosryhmien (jäsenet, toimialayhteisöt, viranomaiset, ..) kanssa on tehokasta ja tuloksellista*

Standardisointilautakunnan kokoonpano oli toimikaudella 2005 – 2007 kattava ja lautakunta pystyy tehokkaasti ja tuloksellisesti täyttämään toimintasäännössä sille asetetut tehtävät: kansallisen standardisointitoiminnan koordinoiminnin ja kansainväliseen standardisointiin vaikuttamisen. Lautakunta toimii mm. CEN BT:n kansallisena taustaryhmänä. SFS:n hallitus vahvisti loppuvuonna Standardisointilautakunnan kokoonpanon vuosille 2008 – 2010. Uusi Standardisointilautakunta on kokoonpanoltaan entistä kattavampi, lautakunnassa on nyt myös IT-alan edustus.

EU:n neuvoston päätöslauselma (1999) ja siihen liittyvät neuvoston päätelmät (2004) korostavat mm. kansainvälisten ja eurooppalaisten standardien käyttöä EU:n lainsäädännön yksinkertaistamisessa sekä tähdentävät standardisointiprosessin

25.3.2008

avoimuuden ja tehokkuuden tärkeyttä. Komission maaliskuussa 2007 päivitetyn Eurooppalaisen standardisoinnin toimintasuunnitelman (Action Plan for European Standardisation) sisältämät toimenpide-ehdotukset ovat alkaneet toteutua ja johtaneet toimenpiteisiin esim. palveluiden ja nanoteknologian osalta. Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella nostettiin esille mm. kilpailukykyneuvostossa standardisoinnin merkitys osana innovaatiopolitiikkaa.

Vuoden 2007 aikana KTM käsitteli kansallisen innovaatiostrategian valmistelun yhteydessä myös standardisointia ja teetti esiselvityksen standardisoinnin hyödyntämisestä osana kansallista innovaatiostrategiaa. SFS oli kuultavana ja osallistui tämän selvityksen yhteydessä järjestettyyn valmistelutyöpajaan 14.11.2007.

Eri hallinnonalojen viranomaisten osallistumista edistävä seminaari järjestettiin 15.3.2006, jolloin eri viranomaispuheenvuoroissa tuotiin esille vakava huolestuminen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien heikkenemisestä. KTM:n ja SFS:n kesken keskusteltiin 26.4.2007 mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Asian käsittely on edelleen kesken.

Viranomaisten osallistumista hallinnonalaansa koskevien (mandatoitujen) standardien kääntämiseen on käsitelty direktiivikohtaisissa toimialayhteisöjen ja vastuuviranomaisten välisissä tapaamisissa. Keskustelut osoittivat, että toimialayhteisöjen käännössuunnitelmat ovat linjassa viranomaisten näkemysten kanssa suomenkielisten käännösten tarpeesta. Loppuyhteenveto tilanteesta esitettiin 7.5.2007. Loppuyhteenvedossa todettiin mm. seuraavaa:

- Toimialayhteisöt kaipaavat usein viranomaisten nykyistä aktiivisempaa osallistumista sekä valmistelun seurantaan että käännösten laadintaan.
- Eri viranomaisilla on vastuu oman hallinnonalansa määräysten kattavuudesta ja niiden soveltamisesta, mukaan lukien yhdenmukaistetut standardit. Siten viranomaisilla on myös velvollisuus seurata ja vaikuttaa oman hallinnonalansa standardisointiin.
- Konkreettisenä ehdotuksena esitettiin mm. TAY-avustuksen tasokorotusta, mahdollisena uutena käyttökohteena viranomaisille kohdennetut määrärahat seurantaryhmiin osallistumiseen, sekä KTM-avustusta koskevien ohjeiden tarkistamista vuoden 2007 aikana esim. siirtomahdollisuuden (matkat – käännökset) osalta. Näistä viimeisin on toteutunut vuoden 2007 aikana.

KTM:n hoitama kansallinen mandaattien konsultointi on sujunut asiallisesti ja kaikkia osapuolia kuullen.

Forum 2007 –vuosiseminaari järjestettiin 16.10.2007 teemalla ”Hyödy standardeista – varmista kilpailuetusi”. Tilaisuuden pääpuhujana oli ISON puheenjohtaja Mr. Håkan Murby, joka käsitteli puheessaan kansainvälisen standardisoinnin merkitystä globaaleja haasteita ratkottaessa.

Tietotekniikan standardisoinnin järjestäminen SFS:ään konkretisoitui vuoden 2007 alkupuolella, kun KTM:n ja SFS:n välistä tulossopimusta täydennettiin tältä osin. SFS rekrytoi kolme uutta henkilöä hoitamaan IT-standardisointia kesän alusta lukien. Tavoitteena on kasvattaa suomalaisten osallistumisaktiiviteettia kansainväliseen standardisointiin, perustaa seurantaryhmiä kiinnostavimmille aloille, sekä järjestää etenkin uusista, ajankohtaisista aiheista seminaareja. IT-standardisoinnin

25.3.2008

avajaisseminaari, johon osallistui 100 henkilöä, järjestettiin 24. syyskuuta. Seminaarissa avattiin myös IT-standardisoinnin Internetsivut SFS:n www-sivujen yhteyteen.

1.3 Standardisoinnin tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito

- *SFS huolehtii siitä, että toiminnan edellyttämät tietojärjestelmät ovat toimivat ja ajanmukaiset*

Kansallisen Finsta-standarditietojärjestelmän uusimiseen tähtäävä projekti käynnistyi keväällä 2006. Toimialayhteisöille uusi järjestelmä ja sen ominaisuudet esiteltiin 27.9.2007 SFS:n ja toimialayhteisöjen yhteisessä Pajapäivä 2007 -tilaisuudessa. Tuotantokäyttöön järjestelmä otettiin 17.12.2007. Uusi järjestelmä laajentaa tietokannan käytön myös kaikkiin toimialayhteisöihin ja sillä hallinnoidaan kattavasti mm. kaikkia työkohteita koskevat eri vaiheet. Keskeisenä uutena elementtinä on myös eurooppalaisten standardiehdotusten ja valmiiden EN- ja ISO-standardien jakelu toimialayhteisöille järjestelmän kautta.

SFS käyttää omien kansallisten vastinkomiteoidensa komiteatyöskentelyssä Livelink-pohjaista sovellusta, jonka käyttö ISOssa ja CENissä laajenee. ISO esittelee ja ottaa käyttöön vuonna 2008 uuden, kansallisille komiteoille kehitetyn NMC-käyttöliittymän (National Mirror Committees). SFS on ollut käyttöönottoa edeltävässä pilot-vaiheessa mukana, jotta järjestelmä vastaisi myös suomalaisen standardisointikentän tarpeita. Yhä useampien ISON komiteoiden aineiston ollessa keskitetysti saatavilla tulee ajankohtaiseksi harkita alustan käyttöä myös toimialayhteisöissä kansallisen komiteatyön hyödyntämiseen.

1.4 SFS edistää tiedottamalla standardisointia ja standardien hyödyntämistä

- *standardisointia ja sen hyödyntämistä edistävää tietotusta tehostetaan eri tiedotuskanavia käyttäen*

SFS:n verkkosivusto tarjoaa ajantasaiset perustiedot kaikille standardisoinnista kiinnostuneille. Standardiluetteloineen ja tilausmahdollisuuksineen sivusto palvelee myös standardien helppoa saatavuutta.

SFS-tiedotus -lehti on tärkeä tiedottamisen kanava. Lehden sisältöä on painotettu standardisoinnista ja standardien hyödyistä kertoviin artikkeleihin. Vuonna 2007 lehdessä on kerrottu mm. uuden lähestymistavan uudistamisesta, palvelujen standardisoinnista, standardien merkityksestä innovaatioissa, standardien laadintaan osallistumisen hyödyistä, mittayksikköjen standardien uudistamisesta, standardien merkityksestä hankinnoissa, tietotekniikan standardisoinnista ja CE-merkittyjen rakennustuotteiden oikeasta käytöstä.

Eurokoodeista tehtiin laaja esite. Koneturvallisuusdirektiiviin liittyvistä standardeista kertova esite uusittiin perusteellisesti. Standardisointi oli laajasti esillä Kuntalehdessä, toimistoalan lehdissä, useissa metalliteollisuuden ja sähköalan lehdissä. SFS:n vuosiseminaari huomioitiin laajasti useissa lehdissä.

Standardisointia esiteltiin mm. Kuntamarkkinoilla ja Tietopäivillä Helsingissä.

25.3.2008

1.5 WTO-tiedotuskeskus ja kirjasto täyttävät kansainväliset vaatimukset ja asiakastarpeet

- *WTO-tiedotuskeskus toimii tehokkaasti asiakkaiden tarpeen mukaisesti*
- *SFS pitää yllä EU-toimintaan liittyviä luetteloita yhdenmukaistetuista standardeista sekä uuden menettelytavan direktiivien suomalaisista yhteyspisteistä*
- *kirjaston palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita*

WTO-tiedotuskeskus on jakanut vuoden 2007 loppuun mennessä muiden maiden notifikaatioita 1814 kpl asiakkaille.

SFS ylläpitää www-sivuillaan (<http://www.sfs.fi/julkaisut/newapproach>) luettelo New Approach -direktiiveihin liittyvistä kansallisista harmonisoiduista standardeista. Luettelo päivitetään vähintään kerran kuukaudessa. Sivuilta on linkki direktiivien suomalaisiin yhteyspisteisiin.

Lisäksi direktiivin 98/34 mukaisesti SFS informoi kaikista aloitettavista puhtaasti kansallisista standardisointiprojekteista CENin tekemän vuosiraportin välityksellä EU-komissiolle. SFS ilmoittaa CENille myös kaikki EN-standardien kansalliset implementoinnit. Ilmoitusmenettely tulee helpottumaan uuden Finsta-tietokannan myötä.

2. Toimialayhteisöjen avustaminen on tehokasta ja tuloksellista

- *Toimialayhteisöavustusten jakokriteerejä pidetään ajan tasalla yhteistyössä TEM:n kanssa, ja niitä sovelletaan tehokkaasti. Toimialayhteisöjen työn tuloksellisuutta seurataan vuosiraporttien avulla. Kokouskohtaiset matkaraportit ovat myös saatavilla.*

Vuonna 2006 tehdyt muutokset KTM:n maksupäätökseen ovat edelleen edesauttaneet avustusten joustavaa ja tehokasta käyttöä. Toimialayhteisöavustus on keskeinen avustusinstrumentti sekä standardien sisältöön vaikuttaessa että suomenkielisten käännösten laadinnassa, mikä ratkaisevalla tavalla tukee standardien jalkauttamista elinkeinoelämän ja yhteiskunnan käyttöön.

Toimialayhteisöt ovat omissa vuosiraporteissaan raportoineet yksityiskohtaisesti avustusten käytöstä toimintaansa ja standardisointitulosten saavuttamisesta. Vaikuttavuutta koskevaa raportointivelvollisuutta korostettiin avustustenjako-ohjeessa vuodelle 2008.

3. KTM:n hallinnonalan standardisointiprojektit hoidetaan hallinnonalan tarpeiden mukaisesti

- *Huolehditaan seuraavien KTM:n hallinnonalan standardien laadinnasta:*

- *mittayksiköt*
- *akkreditointi-, sertifiointi-, tarkastus- ja testaustoiminnalle asetettavat vaatimukset*
- *elintarvikkeet, lastenhoitotarvikkeet ja lelut sekä kuluttajansuojaan liittyvät standardit*

Vuonna 2007 kauppa- ja teollisuusministeriön projektirahoituksella on rahoitettu SFS:ssä edellisten vuosien tavoin vaatimustenmukaisuuden arviointiin, suureisiin ja mittayksiköihin (Mittayksikkökomitea TK 102), leluihin ja lastenhoitotarvikkeisiin (Lelut ja lastenhoitotarvikkeet -komitea TK 110) sekä elintarvikkeisiin liittyvän standardisoinnin kansallista sihteeristötoimintaa.

25.3.2008

Mittayksiköt

Mittayksikkökomitean TK 102 tehtävänä on edistää ja ohjata suureisiin ja mittayksiköihin liittyvää standardisointia suomalaisen yhteiskunnan tarpeiden mukaan. ISO ja IEC sopivat joitakin vuosia sitten yhteisten suurestandardien laatimisesta – uusi ISO 80000 tulee korvamaan ISO 31-0- ja IEC 60027-sarjat.

Lelut ja lastenhoitotarvikkeet

Lelujen ja lastenhoitotarvikkeiden standardisoinnista vastaa Suomessa SFS:n tekninen komitea TK 110. Toimintakauden aikana komitea on vastannut toimialaansa kuuluviin kyselyihin, lausuntopyyntöihin ja äänestyksiin. Toimintakauden aikana julkaistiin yksi komitean toimialaan kuuluvan muutoksen suomenkielinen käännös (mandatoitu työkohde). Komitea on viimeistellyt vuoden aikana myös yhden toimialaansa kuuluvan konsolidoidun eurooppalaisten standardin suomennoksen. Tämän lisäksi on päätetty kääntää kolme standardia tai muutosta.

Vaativuuden mukaisuuden arviointiin liittyvä standardisointi

Seurantaryhmä SR 201 vastaa Suomessa vaativuuden mukaisuuden arviointiin liittyvästä eurooppalaisesta ja kansainvälisestä standardisoinnista. Toimialaan liittyviä asiakirjoja on lähetetty toimintakauden aikana tiedoksi ja lausunnolle jäsentahoille.

Vuoden 2007 aikana viimeisteltiin yhden seurantaryhmän toimialaan kuuluvan standardin suomenkielinen käännös. Toimintakauden aikana viimeisteltiin myös standardisoinnin yleissanaston uudistetun version suomenkielinen käännös.

Elintarvikestandardsointi

Elintarvikestandardsointien laadintaan on osallistuttu edelleen aiempien vuosien tapaan yhteistyössä elintarviketurvallisuusviraston sekä elintarvikelaboratoriotoimikunnassa olevien tahojen kanssa. Aktiivisesti ollaan mukana mikrobiologisia menetelmiä valmistelevissa ryhmissä niin CENissä kuin ISOssakin. Muita ehdotuksia on kommentoitu tarpeen mukaan ja valmiit EN-standardit vahvistettu SFS-standardeiksi.

4. SFS hoitaa pohjoismaista ympäristömerkintäjärjestelmää Suomessa KTM:n kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti

Vuonna 2007 Ympäristömerkintä on osallistunut pohjoismaisen ympäristömerkinnän kriteerien laadinnan koordinointiin suuremmalla työpanoksella kuin alun perin suunniteltiin. Paperialueen lisäksi koordinoinnin piiriin on kuulunut mm. palveluja sekä polttoaineisiin liittyviä tuoteryhmiä. Lisäksi kriteerien laadintaan on osallistuttu tuoteryhmävastuuhenkilöiden työpanoksen avulla.

Joutsenmerkkiä markkinoitiin yritysasiakkaille KTM:ltä saadun markkinointiavustuksen turvin vielä tammikuussa. Hyviä tuloksia saatiin mm. painotalojen ja ravintoloiden toimenpiteistä. Hankkeesta ja sen tuloksista on laadittu erillinen raportti.

Luvanhaltijatulot nousivat hieman yli 2006 vuoden tulojen huolimatta siitä että kahden suuren tuoteryhmän, painotaitosten ja pehmopaperien, luvat olivat katkolla.

25.3.2008

SFS-Ympäristömerkintä on laatinut oman vuosijulkaisun, joka korvaa aiemmin käytössä olleen painetun lehden. Uutiskirjeen lähetyjärjestelmä on myös uusittu. Nuorisolle suunnattua TV-mainosta esitettiin alkuvuonna.

Uusi KTM:n ja SFS:n välinen sopimus pohjoismaisen ympäristömerkinnän hoitamisesta allekirjoitettiin tammikuussa 2007.

5. Tunnusluvut

Standardien läpimenoaika oli vuonna 2007 suuresta tuotantomäärästä johtuen 3,9 kuukautta tavoitteen ollessa alle 3 kuukautta.

Standardit on pääsääntöisesti (99,4 %) implementoitu 6 kk:n määräajan puitteissa. Muut seurattavat tunnusluvut ovat liitteessä 2.

Liite 1 Standardisoinnin yhteiskunnallinen vaikuttavuus
Liite 2 Tunnusluvut

STANDARDISOINNIN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Seuraavassa käydään läpi SFS:lle ja standardisoinnille asetettuja vaikuttavuustavoitteita siten kuin ne tulossopimuksessa vuodelle 2007 asetettiin.

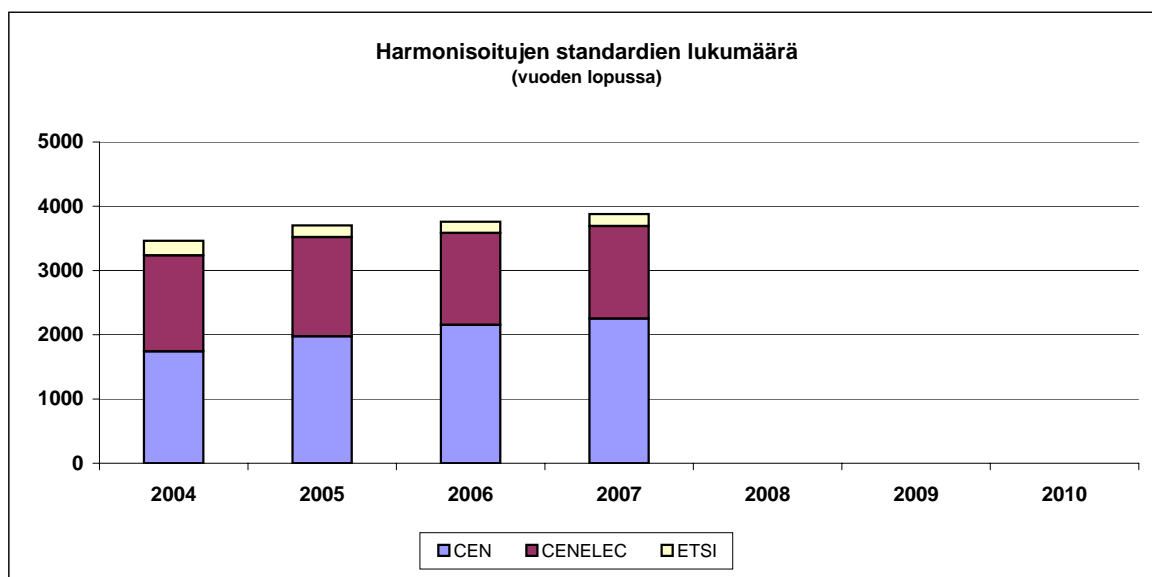
1. STANDARDEJA HYÖDYNNETÄÄN EU:n LAINSÄÄDÄNNÖN JA POLITIIKKOJEN APUVÄLINEINÄ
2. STANDARDISOINTI TUKEE UUSIEN TEKNOLOGIOIDEN JA MARKKINOIDEN KEHITTÄMISTÄ JA KAUPALLISTAMISTA
3. KAUPAN TEKNISET ESTEET MADALTUVAT JA AVOIN KILPAILU MARKKINOILLA LISÄÄNTYY
4. TUOTTEIDEN TERVEELLISYYS, TURVALLISUUS JA EKOLOGISUUS PARANEVAT
5. TUOTTEIDEN JA JÄRJESTELMIEN YHTEENSOPIVUUS JA VAIHDETTAVUUS PARANEVAT
6. YMPÄRISTÖMERKINNÄN ANSIOSTA KULUTUS OHJAUTUU YMPÄRISTÖÄ SÄÄSTÄVIIN TUOTTEISIIN JA PALVELUIHIN

Standardisointi on pitkäjänteistä ja laaja-alaisesti vaikuttavaa toimintaa, joten yksiselitteisiä mittareita ei aina ole mahdollista löytää. Tässä raportissa on esitetään standardisoinnin hyötyjä kokonaisuutena ja selitetään ne mekanismit, joiden kautta vaikuttavuus syntyy. Makrotason tiedon lisäksi nostetaan esiin konkreettisia ja ajankohtaisia esimerkkejä yksittäisistä standardeista ja standardisontialueista.

1. STANDARDEJA HYÖDYNNETÄÄN EU:n LAINSÄÄDÄNNÖN JA POLITIIKKOJEN APUVÄLINEINÄ

Tunnuslukuna uuden lähestymistavan direktiiveihin liittyvien standardien lukumäärän kehittyminen (mainittu tai tullaan mainitsemaan EU:n virallisessa lehdessä)

Uuden lähestymistavan mukaisissa direktiiveissä standardeilla on erityisen merkittävä rooli. Direktiivit sisältävät tuotteita koskevat olennaiset pakolliset vaatimukset. Direktiiveihin liittyvissä harmonisoiduissa standardeissa esitetyt yksityiskohtaiset tekniset ratkaisut täyttävät säädösten vaatimukset. Jos standardeja ei käytetä hyväksi on vaatimustenmukaisuus kyettävä tarvittaessa osoittamaan muulla tavoin.

Uuden lähestymistavan mukaisia direktiivejä on säädetty 22 kpl. Lisäksi kolme direktiivä perustuu uuteen lähestymistapaan, mutta ne eivät vaadi CE-merkintää. Näistä laaja-alaisimmat ovat pienjännitedirektiivi, konedirektiivi ja rakennustuotedirektiivi. Direktiivejä on työ- ja elinkeinoministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön hallinonaloilta.

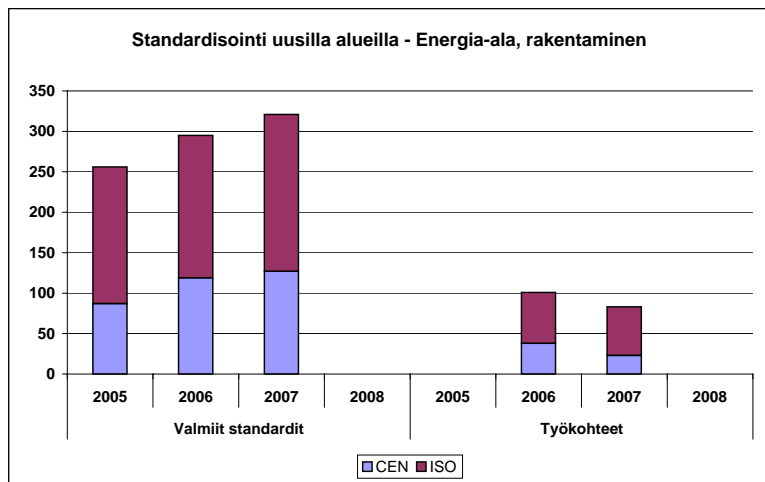
Uutta lähestymistapaa ollaan laajentamassa uusille alueille kuten esimerkiksi energiaa käyttävien laitteiden ekologiseen suunnitteluun ja pyroteknisiin tuotteisiin. Nämäkin direktiivit tulevat tarvitsemaan tuekseen uusia harmonisoituja standardeja.

Satoja konedirektiiviin liittyviä standardeja uusitaan kevääseen 2009 mennessä, jotta ne olivat käytettävissä uusitun konedirektiivin astuessa voimaan 29.12.2009.

Vuoden 2007 aikana valmistui / uusittiin paljon standardeja erityisesti seuraavien direktiivien tueksi: rakennustuotedirektiivi, henkilösuojaindirektiivi, räjähdysvaarallisten tilojen koneiden direktiivi, painelaitedirektiivi ja konedirektiivi.

2. STANDARDISOINTI TUKEE UUSIEN TEKNOLOGIOIDEN JA MARKKINOIDEN KEHITTÄMISTÄ JA KAUPALLISTAMISTA

Tunnuksilukuina valittujen standardisointialueiden valmiiden standardien ja työkohteiden lukumäärät

Seurannassa mukana olevat tekniset komiteat:

CEN/TC 89 Thermal performance of buildings and building components
 CEN/TC 312 Thermal solar systems and components
 CEN/TC 335 Solid biofuels
 CEN/TC 343 Solid recovered fuels
 CEN/TC 350 Sustainability of construction works
 CEN/TF 189 Energy management
 CEN/TF 190 Energy efficiency and saving calculation
 CEN/BT WG Liquid and gaseous alternative fuels

ISO/TC 59/SC Design life
 ISO/TC 59/SC Sustainability in building construction
 ISO/TC 85 Nuclear energy
 ISO/TC 180 Solar energy
 ISO/TC 197 Hydrogen energy technologies
 ISO/TC 203 Technical energy systems
 ISO/TC 207/M Environmental management, Climate change
 ISO/TC 238 Solid biofuels
 ISO/PC 242 Energy management

Ilmaston muutoksen torjunta edellyttää uusien teknologioiden ja uusien energianlähteiden käyttöönottoa sekä energiatehokkuuden lisäämistä. Kaikilla näillä aloilla standardien käyttö on olennainen keino tavoitteisiin pääsemiseksi.

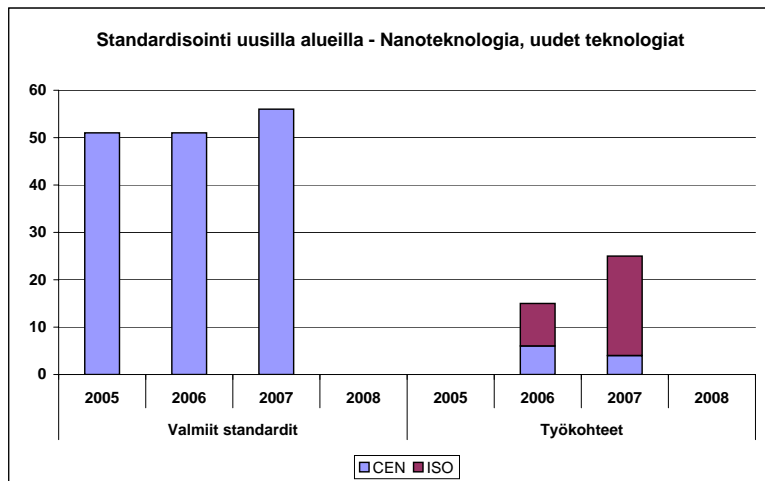
Vedyn käyttö energianlähteenä vähentää huomattavasti riippuvuutta öljystä ja muista fossiilisista polttoaineista. Siirtyminen vetyenergiatalouteen edellyttää uuden energiamuodon tuottamiseen ja levitykseen tarvittavan standardisoidun infrastruktuurin käyttöönottoa ja ylläpitoa. Ilmastonmuutokseen vaikuttavista kasvihuonepäästöistä merkittävä osa aiheutuu rakennusten lämmittämisestä tai jäädyttämisestä. Tästä syystä energiatehokkuuden lisääminen on eräs keskeisistä keinoista vähentää kasvihuonekaasupäästöjä.

Vuoden 2007 aikana kiinteiden kierrätyspolttoaineiden standardisoinnissa CENissä saatiin ensimmäinen vaihe valmiiksi. Tässä työssä on Suomen panos ollut merkittävä - aloite on tehty Suomesta ja työn sihteeristö ja puheenjohtajuus on hoidettu suomalaisin voimin. Tavoitteena on edistää kierrätyspolttoaineiden kauppaa ja käyttöä.

ISO on saanut valmiiksi ensimmäiset ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvät ISO 14000 -sarjan standardit.

ISOssa on valmiina 9 standardia vetyteknologiasta ja saman verran tekeillä.

Energiatehokkuutta käsittelevä standardisointityö CENissä on vielä alkuvaiheessa.

Seurannassa mukana olevat tekniset komiteat:

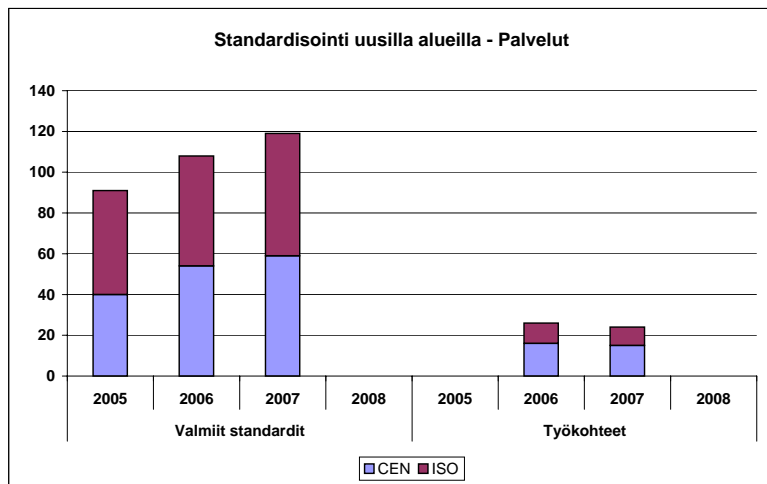
CEN/TC 233 Biotechnology
 CEN/TC 352 Nanotechnologies

ISO/TC 229 Nanotechnologies

Nanoteknologia vaikuttaa jo lähes kaikilla teollisuuden aloilla ja vaikutus on kasvamassa koko ajan. Nanoteknologian odotetaan tuovan paljon positiivista kehitystä mm. terveydenhuoltoon, energian säästöön ja raaka-aineiden käyttöön.

Nanoteknologian standardisointityön alkuvaiheessa luodaan uuden teknologian kehittämisessä tarvittavaa terminologiaa, mittausmenetelmiä sekä ympäristö- ja terveysvaikutusten arviointiin liittyviä standardeja.

Bioteknologian standardisointityö käsittelee mm. geenimuunneltuihin tuotteisiin liittyviä asioita.

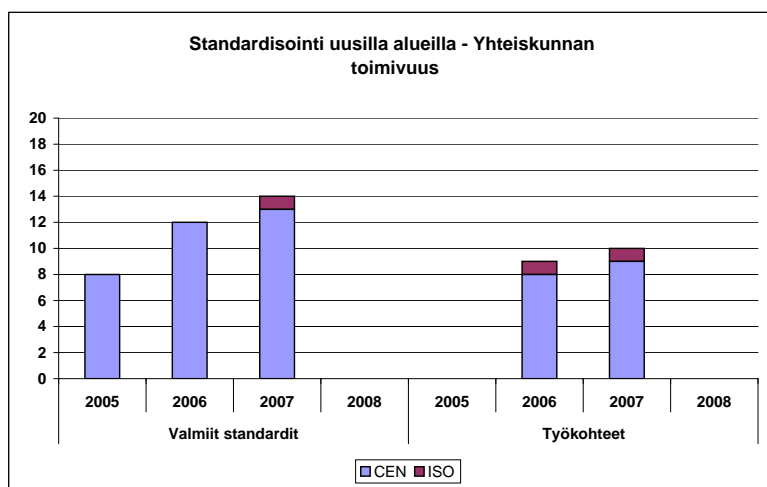
Seurannassa mukana olevat tekniset komiteat:

CEN/TC 319 Maintenance
 CEN/TC 320 Transportation services
 CEN/TC 328 Standard measuring system for cleaning performance
 CEN/TC 329 Criteria for describing tourist services in objective tourist information systems
 CEN/TC 331 Postal services
 CEN/TC 348 Facility management
 CEN/TF 138 Translation Services
 CEN/TF 139 Funeral Services
 CEN/TF 142 Healthcare Services
 CEN/WG 163 Services
 CEN/TF 167 Security Services
 ISO/TC 68 Banking and related financial services
 ISO/TC 222 Personal financial planning
 ISO/TC 225 Market research
 ISO/TC 228 Tourism and related services
 ISO/PC 230 Psychological assessment
 ISO/TC 231 Brand valuation
 ISO/TC 232 Learning services for non-formal education and training
 ISO/PC 239 Network services billing

CEN/BT perusti vuonna 2004 työryhmän BT/WG 163 valmistelemaan palveluiden mahdollista standardisointia, kun Euroopan komissio oli antanut tätä koskevan ensimmäisen esiselvitysmandaatin M/340. Palveluita koskevan direktiivin valmistuttua sekä ensimmäisen esiselvityksen tulosten perusteella komissio antoi vuonna 2006 uuden mandaatin M/371 palveluita koskevan työohjelman laatimiseksi. Tämä työ on parhaillaan käynnissä ja suositusten pitäisi olla käytettävissä loppuvuodesta 2008.

Esiselvityshanke sisältää 11 projektia, jotka on luokiteltu kolmeen kategoriaan – horisontaaliset, yritysälähtöiset ja asiakasälähtöiset projektit. Tässä vaiheessa voidaan alustavasti arvioida projektien tuloksena syntyvän 50 – 100 työkohtealoitetta.

Palvelusektoria koskeva standardisointi on esiselvityshankkeesta riippumatta jo osin käynnissä noin kymmenessä CEN teknisessä komiteassa tai työryhmässä. Myös palveluita koskevien yksittäisten työkohtealoitteiden määrän kasvaa sekä CENissä että ISOssa.

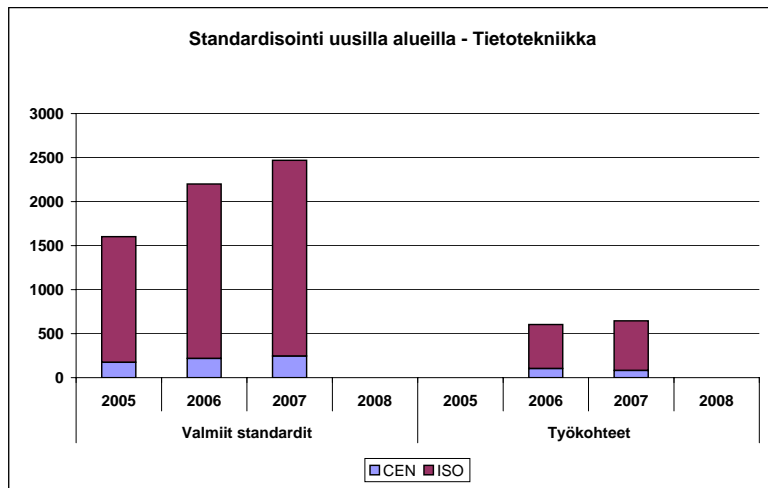

Seurannassa mukana olevat tekniset komiteat:

CEN/TC 239 Rescue systems
 CEN/TC 325 Prevention of crime by urban planning and building design
 CEN/TC 348 Facility management
 CEN/WG 161 Protection and security of the citizen
 ISO/TMB/WG Social Responsibility
 ISO/TC 223 Societal security
 ISO/PC 240 Product recall
 ISO/PC 241 Road-Traffic Safety Management System

Teknisen tuote- ja menetelmästandardisoinnin, sekä hallintajärjestelmästandardisoinnin, rinnalle on nousemassa myös yhteiskunnan toimivuutta ja sosiaalisia näkökohtia koskeva standardisointi.

Näistä esimerkkeinä on mm. yhteiskuntavastuun standardisointi sekä erilaiset yhteiskunnan turvallisuuteen ja toimivuuteen liittyvien järjestelmien standardisointi. Yhteiskunnan haavoittuvuus luonnonkatastrofien ja terrorismin uhan yleistyessä luo tarvetta erilaisten hälytysjärjestelmien ja toimintavarmuutta tukevien menettelyiden kansainväliselle yhteentoimivuudelle.

Seurannassa mukana olevat tekniset komiteat:

- CEN/TC 224 Machine-readable cards, related device interfaces and operations
- CEN/TC 225 Bar coding
- CEN/TC 247 Controls for mechanical building services
- CEN/TC 251 Health informatics
- CEN/TC 278 Road transport and traffic telematics
- CEN/TC 287 Geographic information
- CEN/TC 294 Communication systems for meters and remote reading of meters
- CEN/TC 353 Information and Communication technologies for learning education and Training
- CEN/TC 365 Internet Filtering
- ISO/JTC 1 Information technology
- ISO/TC 211 Geographic information/geomatics
- ISO/TC 215 Health informatics

Tietotekniikka liittyy lähes kaikkien uusien teknologioiden standardisointihankkeisiin, sekä laitteistojen, järjestelmien että ohjelmistojen yhteensopivuuteen. Tämä näkyy sekä valmiiden standardien että työkohteiden erittäin suurena määränä.

Tietotekniset ratkaisut toimivat pohjana monille kaupallisille ja yhteiskunnallisesti merkittäville tuotteille. Esimerkkeinä voidaan mainita mm. digitaalinen kartta-aineisto, joka luo pohjan uusille sovelluksille, kuten navigaattorit, monet palvelut, kuten pankki- ja henkilökortit perustuvat standardisoiduille tietoteknisille ratkaisuille, sekä standardisointia edellyttävät terveydenhuollon tietojen välitysjärjestelmät ja laitteistoyhteensopivuus.

3. KAUPAN TEKNISET ESTEET MADALTUVAT JA AVOIN KILPAILU MARKKINOILLA LISÄÄNTYY

Tunnuslukuna SFS- ja ISO-standardien lukumäärän kehittyminen

Standardisointi poistaa kaupan teknisiä esteitä ja lisää kilpailua markkinoilla sitä mukaa kun yhä useammat tavarat ja palvelut ovat maailmanlaajuisen tai eurooppalaisen standardisoinnin piirissä. Tällöin kansalliset standardit ja muut mahdolliset tuotteille asetettavat vaatimukset yhdenmukaistuvat.

Tämä kehitys jatkui edelleen vuoden 2007 aikana mm. seuraavilla merkittävillä toimialoilla:

Rakennusalan kantavien rakenteiden suunnittelun Eurokoodi-standardit valmistuivat ja otettiin jo osin käyttöön useissa Euroopan maissa. Yhtenäiset suunnittelu- ja mitoituskäytännöt yhtenäistivät rakennesuunnittelun markkinat. Rakennustuotteiden standardisointi eteni myös voimakkaasti ja mahdollisti useille uusille tuotteille pääsyn koko sisämarkkina-alueelle. Palveluiden standardisointi on kasvanut ja tulee aikanaan edesauttamaan sekä niiden tarjontaa että hankintaa.

4. TUOTTEIDEN TERVEELLISYYS, TURVALLISUUS JA EKOLOGISUUS PARANEVAT

Tunnuslukuna SFS- ja ISO-standardien lukumäärän kehittyminen

Standardien laadinnassa otetaan entistä enemmän huomioon terveyteen, turvallisuuteen ja ihmisten hyvinvointiin sekä ympäristönsuojeluun liittyviä tekijöitä. Useilla standardisointialueilla nämä ovat työn ensisijaisia tavoitteita.

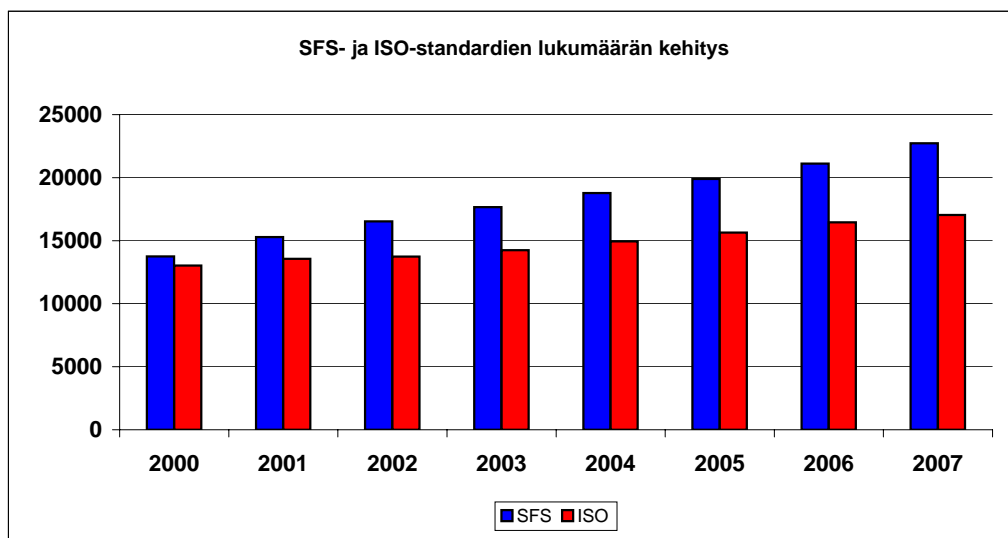
Vuoden 2007 aikana uusittiin mm. koneiden riskien arviointia käsittelevä standardi ja saatiin valmiiksi koneiden hätäpysäytyksen suunnittelun standardi. ISO panostaa standardisointityöhön, joka edesauttaa ilmastonmuutoksen torjumista - yhtenä tärkeänä uutena alueena energiatehokkuuteen liittyvä standardisointi.

5. TUOTTEIDEN JA JÄRJESTELMIEN YHTEENSOPIVUUS JA VAIHDETTAVUUS PARANEVAT

Tunnuslukuna SFS- ja ISO-standardien lukumäärän kehittyminen

Yhteiset rajapinnat, mitoitus, toleranssit ja mittausmenetelmät ovat esimerkkejä mekanismeista, joiden avulla standardisointi edistää yhteensopivuutta ja vaihdettavuutta. Standardikannan edelleen kasvaessa ja yhdenmukaisuudessa nämä mekanismit vaikuttavat yhä useampiin tuotteisiin ja palveluihin yhä laajemmalla markkina-alueella.

Vuoden 2007 aikana tuotteiden ja järjestelmien standardisointi jatkui monissa komiteoissa edelleen laajana ja suurella työkohdemäärällä. Tämä standardisointialue kuuluu sekä CENin että ISO:n keskeisiin perustehtäviin - tuotteiden ja järjestelmien standardisointi tukee yhteensopivuutta ja parantaa vaihdettavuutta.

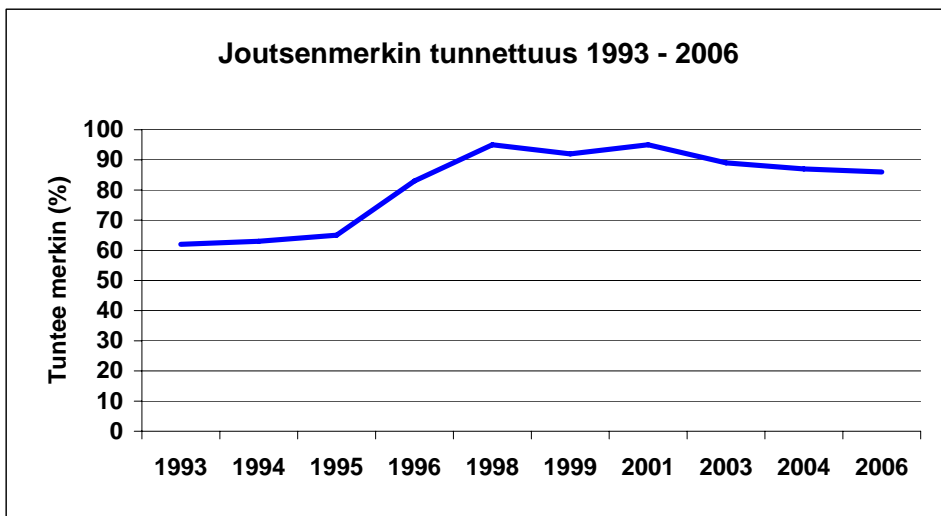

6. YMPÄRISTÖMERKINNÄN ANSIOSTA KULUTUS OHJAUTUU YMPÄRISTÖÄ SÄÄSTÄVIIN TUOTTEISIIN JA PALVELUIHIN

Joutsenmerkittyjen tuotteiden myyntiarvo vuosittain on ollut 220 - 270 miljoona euroa. Vaihtelu yksittäisten tuoteryhmien ja tuotteiden välillä on suurta (esim pehmopaperit vs kynät).

Ylläolevassa kuvassa ei ole mukana kauppoja ja painolaitoksia, koska näiden tuoteryhmien luvut sisältävät jo ennestään ympäristömerkittyä paperiraaka-ainetta tai myyntiartikkeleita.

Joutsenmerkin tunnettuus on useita vuosia ollut tasolla 85-95 %. Tunnettuus on ollut korkeampi niinä vuosina, kun on panostettu TV-mainoksiin ja muihin isoihin medioihin.

Joutsenmerkin arvostus on mitattu Markkinointi- ja mainontalehden tutkimuksessa ja sijaluku on ollut 15. parhaimman brändin joukossa useana vuonna peräkkäin.

